

החלטת ועדת האתיקה
בעניין היעדרות חברי הכנסת משיבות הכנסת בכנס הקיץ של המושב השני
של הכנסת ה-19, מאי עד אוגוסט 2014
מיום כ"ה בחשוון התשע"ה - 18 בנובמבר 2014

הוראות החוק

סעיף 13ד(א)(2) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951 (להלן - חוק החסינות) קובע לאמור:

"חבר הכנסת שעשה אחת מאלה יהיה נתון לשיפוטה של ועדת האתיקה של חברי הכנסת:

(2) נעדר משיבות הכנסת ללא הצדק סביר -

(א) תקופה רצופה של חודשיים או יותר, ולעניין זה לא יובאו ימי הפגרה בחשבון; או

(ב) שליש או יותר מכלל ימי הישיבות שקיימה הכנסת בכנס פלוני, ואולם -

(1) אם הוא סגן שר - שתי חמישיות או יותר מכלל ימי הישיבות כאמור;

(2) אם הוא שר - מחצית או יותר מכלל ימי הישיבות כאמור."

כנס הקיץ של המושב השני של הכנסת ה-19

בכנס הקיץ של המושב השני של הכנסת ה-19, מיום י"א באייר התשע"ד (11 במאי 2014) עד יום ז' באב התשע"ד (3 באוגוסט 2014), קיימה הכנסת 35 ישיבות. לפיכך, היעדרות חבר הכנסת מ-12 ישיבות או יותר, היעדרות סגן שר מ-14 ישיבות או יותר והיעדרות שר מ-18 ישיבות או יותר, מחייבת מתן הצדק סביר.

החלטת ועדת האתיקה

ועדת האתיקה מצאה כי 110 מתוך 120 חברי הכנסת, השרים וסגני השרים מילאו את חובתם להיות נוכחים בישיבות הכנסת בכנס האמור. לגבי 10 שרים, סגני שרים וחברי כנסת בדקה והחליטה הוועדה כלהלן:

1. חה"כ בנימין נתניהו, ראש הממשלה

נעדר מ-20 ישיבות, 3 ישיבות מעל המותר.

הוועדה החליטה כי תפקידו המיוחד של ראש הממשלה, והעובדה שבמהלך הכנס התקיים מבצע "צוק איתן", מהווים הצדק סביר להיעדרות.

2. **חה"כ משה (בוגי) יעלון, שר הביטחון**

נעדר מ-24 ישיבות, 7 ישיבות מעל המותר.

השר יעלון מסר לוועדה כי הוא מצר על ההיעדרות, אך נאלץ להיעדר מהכנסת בשל המצב הביטחוני ובעיקר בעת מבצע "צוק איתן" שהחל במהלך הכנס.

הוועדה מצאה כי מיום פתיחתו של מבצע "צוק איתן" ב-8 ביולי 2014 ועד לסיום הכנס נעדר השר יעלון מעשר ישיבות של הכנסת.

אין זו הפעם הראשונה בכנסת הנוכחית שבה נעדר השר יעלון מעבר למכסה הקבועה בחוק, אולם הוועדה רואה בהסבריו ובמצב הביטחוני המיוחד ששרר בתקופת הכנס הצדק סביר להיעדרות.

3. **חה"כ ישראל כץ, שר התחבורה והבטיחות בדרכים**

נעדר מ-20 ישיבות, 3 ישיבות מעל המותר.

השר כץ כתב לוועדה כי הוא מתנצל על ההיעדרות וכי הוא מקפיד שלא להיעדר מהכנסת מעבר למכסה הקבועה בחוק. עוד פירט השר כץ את הסיבות להיעדרותו מ-5 ימים, וביניהן ביקור עבודה בחו"ל של יומיים וסיוורים מקצועיים בארץ.

ועדת האתיקה קבעה כבר בעבר כי פעילויות פוליטיות ומיניסטריאליות ונסיעות מקצועיות בתקופת העבודה של הכנסת מתאפשרות במכסת ההיעדרות שקובע החוק (ויוזכר כי לשרים מכסת ההיעדרות הגדולה ביותר). לפיכך קובעת הוועדה כי השר כץ לא הציג הצדק סביר להיעדרות.

עם זאת, נוכח העובדה שזו הפעם הראשונה בכנסת ה-19 שבה נעדר השר כץ מעבר למכסה, החליטה הוועדה להטיל עליו **אזהרה**.

4. **חה"כ אורי אורבך, השר לאזרחים ותיקים**

נעדר מ-17 ישיבות, ישיבה אחת מעל למותר.

השר אורבך מסר לוועדת האתיקה כי נעדר מסיבות בריאותיות שאינן שגרתיות והוועדה החליטה לראות בכך הצדק סביר להיעדרות.

5. **חה"כ ציפי חוטובלי, סגנית שר התחבורה והבטיחות בדרכים**

נעדרה מ-16 ישיבות, 3 ישיבות מעל למותר.

חה"כ חוטובלי ילדה בחודש מרץ 2014. ועדת האתיקה קבעה בעבר כי היעדרות לתקופת חופשת הלידה הקבועה בחוק מהווה הצדק סביר להיעדרות (החלטה מס' 1/18) והדברים יפים גם במקרה זה.

6. **חה"כ בנימין בן אליעזר**

נעדר מ-24 ישיבות, 13 ישיבות מעל למותר.

חה"כ בן אליעזר מסר לוועדת האתיקה כי נעדר מסיבות בריאותיות שאינן שגרתיות והוועדה החליטה לראות בכך הצדק סביר להיעדרות.

7. **חה"כ מוחמד ברכה**

נעדר מ-16 ישיבות, 5 ישיבות מעל למותר.

חה"כ ברכה מסר לוועדה לגבי שני ימי היעדרות כי בהפגנה שבה השתתף ושבה הותקף ע"י שוטרי יס"מ נעצרו יועצו ושני בניו והוא נכח עמם יומיים בבית המשפט. לגבי שלושה ימים נוספים ציין כי התקיים בהם חג מוסלמי.

הוועדה מצאה בהיעדרותו של חה"כ ברכה בימי החג משום הצדק סביר, כפי שקבעה כבר בעבר (החלטה מס' 15/19).

לעומת זאת, הוועדה לא מצאה הצדק סביר בהיעדרותו ליומיים נוספים. חה"כ ברכה לא נתן הסבר לכל 13 ימי ההיעדרות אלא ציין רק את סיבת היעדרותו למשך יומיים, והרי לצורך היעדרויות מסיבות שונות קובע החוק מכסת היעדרות של שליש מימי הישיבות.

זו הפעם השנייה בכנסת ה-19 שבה נעדר חה"כ ברכה מעבר למכסה הקבועה בחוק. בהחלטה מס' 15/19 שעסקה בכנס החורף של המושב השני של הכנסת ה-19 מצאה הוועדה כי חה"כ ברכה נעדר מעל המותר אך מכיוון שזו היתה הפעם הראשונה שבה נעדר כאמור, החליטה שלא להטיל עליו כל סנקציה.

בנסיבות אלה החליטה הוועדה, בהתאם לסעיף 13(ד)(5) לחוק החסינות **להטיל על חה"כ ברכה שלילת שכר של יום אחד.**

8. **חה"כ שאול מופז**

נעדר מ-13 ישיבות, שתי ישיבות מעל למותר.

חה"כ מופז מסר לוועדה כי הוא מקפיד על השתתפות בישיבות הכנסת, אך הסביר את ההיעדרות באירועים הקשים שאירעו במהלך הכנס - חטיפת הנערים ומבצע צוק איתן. חה"כ מופז ציין שלושה ימים שבהם פעל מחוץ לכנסת בקשר לאירועים אלה.

כפי שנאמר לעיל, מכסת ההיעדרות הקבועה בחוק נועדה לאפשר לחברי הכנסת בין היתר סיורים, ביקורים ופעילויות שונות הנערכות בתקופת הכנס מחוץ למשכן הכנסת. לפיכך קובעת הוועדה כי חה"כ מופז לא הציג הצדק סביר להיעדרות. עם זאת, נוכח העובדה שזו הפעם הראשונה בכנסת ה-19 שבה נעדר חה"כ מופז מעבר למכסה, החליטה הוועדה להטיל עליו **אזהרה.**

9. חה"כ חנין זועבי

נעדרה מ-12 ישיבות, ישיבה אחת מעל למותר.

הוועדה החליטה כי נוכח העובדה שימי עיד אל פיטר חפפו שלושה ימים של ישיבות הכנסת במהלך הכנס, יש לחשב לחברי הכנסת המוסלמים את מכסת ההיעדרות באופן שלא ייפגעו לעומת חברי הכנסת היהודים. לפיכך, החליטה הוועדה כי היעדרות של חברי הכנסת המוסלמים עד שלושה ימים במהלך הכנס מהווה הצדק סביר.

10. חה"כ עפו אגבריה

נעדר מ-12 ישיבות, ישיבה אחת מעל למותר.

הוועדה חוזרת על האמור בסעיף 9 לעיל.

סיכום

חוק החסינות, המעגן את סוגיית היעדרותם של חברי הכנסת מישיבות הכנסת, יוצא מהנחה כי חברי הכנסת נדרשים להיעדר מפעם לפעם ממשכן הכנסת, ולשם כך קובע כי ועדת האתיקה תדון רק בהיעדרות של שליש ויותר מימי הישיבות לעניין חברי הכנסת, שתי חמישיות ויותר לעניין סגני השרים, ומחצית ויותר לעניין השרים.

ועדת האתיקה מבקשת להדגיש, כפי שציננה במספר החלטות בעבר, כי היעדרות לצורך פעילות פוליטית וציבורית, בארץ ובחו"ל, לרבות נסיעות מטעם הכנסת, לא תיחשב כהצדק סביר להיעדרות. לשם כך על חברי הכנסת להשתדל כי פעילויות כאלה יתבצעו בתקופת הפגרה ובימים שבהם לא מתקיימות ישיבות של הכנסת, ואם בכל זאת הם נאלצים להיעדר לצרכים אלה עליהם להקפיד על נוכחות בכנסת בשאר ימי הכנס, כדי לא לעבור את המכסה הקבועה בחוק. הדברים נכונים אף לעניין היעדרות בשל מחלה שגרתית או אירועים משפחתיים.

עוד החליטה הוועדה כי חריגה מימי ההיעדרות של חבר כנסת לא יהודי במספר ימים שאינו עולה על מספר הימים שבהם חל חג של עדתו במהלך הכנס, יראוה כהצדק סביר להיעדרות וחבר הכנסת לא יידרש להסביר את היעדרותו.

לסיום ההחלטה מוצאת הוועדה לציין לחיוב את הרוב המכריע של חברי הכנסת אשר הקפידו על מכסת הנוכחות הקבועה בחוק ואף מעבר לה.

החלטת הוועדה תונח על שולחן הכנסת.